

Počátek r. 1934 provádějí různé tužby a přání všeho obyvatelstva, aby tento rok byl příznivější r. 1933 a přinesl obrát v hospodářské neúspěšné situaci. Ne-schůzí ani obvyklých prorockých hlasů o atentátech na přední státníky, o možnosti války, o neudržitelnosti dnešní hospodářské situace. Přibývá také stesků na vládní činitele, že se ničeho nepodniká ku vybránutí z krize.

A tak v únoru 1934 došlo i u nás k velkému obrátu v hospodářské politice. Po čtí deflační politice, která přinesla tisíce nezaměstnaných, snížení cen hospodářských produktů a snížení mezd a platů, přikročila vláda k vydání zákona o devalvaci měny, kterou se snižuje obsah zlata v čsl. koruně o  $\frac{1}{6}$  a státní kufří oběživa bylo sníženo se 30% na 25%.

Rozumní a střídaví lidé ani od tohoto opatření nečekali zázraků v tak těžké době, ale přes to čerpali naději v lepší doby. Po prvních náznacích této změny nechybělo ani zde mnohých hlasů, že se s naší měnou něco stane, že stál opěť se žene do inflace, která by ovšem přišla obrovským zradlým jednáním.

Ani ke generálnímu zvýšení cen v obchodech nedošlo, ač i zde málokdy se pro to dala, vklady se nevybíraly a brzy nastalo uklidnění a ustaly různé výstřelky bujné fantasie.

Jelikož však účinky tohoto měnového opatření neprojevily se ihned zvýšením cen hospodářských a jiných produktů, rostle nespokojenost v zemědělských i ostatních vrstvách. Za této situace nespokojenosti jsou pořádány fašistické schůze v okolních obcích ještělicích a Bílém Újezdě. Konečně toto vění zasáhlo i naši obec, v níž byl stále politický klid.

Dne 22. dubna byla svolána fašistická schůze do hostince u Leufeldů. Svolávající důvěrník p. Ferdin. Hodoval, rolník v Brocné, člen obecního zastupitelstva na republikánskou stranu. Účast asi 58 osob většinou z okolí. Tato schůze byla krátce po zahájení vešker rozpuštěna komisařem Okresního úřadu v Rychnově u. Kr. na želtné asistence želtnictva z Rychnova a Soluce z důvodů formálních předpisů. Pan Ferdinand Hodoval byl pak na to vybočen z obecního zastupitelstva a nastoupil na jeho místo hradič Josef Grell, kovář v Brocné.

Po tomto fiasku zájem o fašismus v Brocné upadl, poněvadž se vžívalo vědomí diktorových cílů fašismu a nepořádku ve státě.

Velmi teplé a suché počasí nastalo již v polovici měsíce dubna. Stromy rychle rozvíjely v několika dnech, že byla obava před mrazem. Ty se nedostavily a první květy břesňové se objevily již kolem 15. dubna. Velmi teplá vlna přišla ke konci dubna a v měsíci květnu. Nejvyšší teplota ve slunci  $28^{\circ}\text{C}$ , na slunci přes  $30^{\circ}\text{C}$ . O svatočušních svátcích (20.5.) byly již některé ranní břesně rozlé, ale suchem růstaly málo.

Tohoto jara bylo vysázeno mnoho mladých ovocných stromků, protože většina starších švestek byla v minulých letech zničena publikou švestkozem.

Dne 9. května 1934 po 8. hod. večer zemřel po delší trapi nemoci p. Antonín Fišer, první správce nové křesťanské školy v Brocné, již byla otevřena 1. 10. 1899.

Byl řidičím učitelem v činné službě do 31. prosince 1922 a od 1. ledna 1923 až do své smrti brávil odpočinek v dolejší byti rodící školy. Odešel člověk poctivý, skromný a nenáročný. Pohřeb podle čsl. ritu byl konán na krásného slunného odpoled. dne 12. května na skuhrovs. hřbitov. Čest jeho památce!

Úmrtí říd. uč. v. Ant. Fišera.



Po prvním jaru nastalo chladné období a suché v druhé polovině května. Dne 27. května byla nejnižší teplota  $+1^{\circ}\text{C}$  a nejvyšší toho dne nedosáhla  $+8^{\circ}\text{C}$ . Jeví se nedostatek vody a hlavně zelené píče pro dobytek.

Pokles cen vepřů kráá dále. Párky podsvinčat a jednotlivé váre přes 12 kg je za 40-70 Kč, za 1 kg živé váhy vepřů 3.50 Kč - 4.50 Kč. Tento pokles cen hospodář. braven, jehož se zde hojně pěstuje, ochromuje hospodářský život obyvatelstva. Bratři stavěbní ruch, omezuje nákup strojů a snižuje životní úroveň venkovského obyvatelstva. Nedostatek píče nutí zemědělce odprodávat hovězí dobytek a ovšem při velké nabídce za velmi nízké ceny. Starší kráva 200-600 Kč. Suchem a neúrodou v některých krajích, ale hlavně asi spekulací burzianů stouply přede žněmi ceny obilí, po němž byla silná poplávka. Prodával se 19: žito za 125 Kč, pšenice 160-170 Kč, ječmene 120 Kč, ovesa až 160 Kč. Bylo vysoké ceny obilí malým zemědělcům nijak neprospěly.

Dlouhým suchem a teplým počasím začaly žně o 14 dní dříve než v normálním roce. Žita se začala sekat po 10. červenci, po 15. červenci ječmene a pšenice. Kolem skuhrovske pouti (29/7.) bylo všechno obilí posečeno. Práce byla vyčlená také tím, že obilí nebylo polehlé a všechno se dobře seklo žacími stroji. Všechno obilí bylo kratší než r. 1933, krvo pěkné, těžké, kromě některých pšenic napadených kří. Výnos krvo dobrý, kromě ovesa a směsky, slámy nedostatek. Ke konci července byl konán soupis škod, způsobených suchem. Průměrně byly odhadnuty škody asi následovně: u pšenice 40%, žito 40%, u ječmene 30%, u ovesa a směs. 60%, louky 40-50%, jehel 70-80%. Bylo zajímavé porovnávat odolnost obilnin proti dlouhému suchu.

Po celou dobu vegetace za suchého podnebí udržely si obilniny zelenou barvu a některé se vyvinuly téměř bez dešťové vláhy pouze asi tím, že půda od jara stále zůstala kyprá a vzdušná.

Zemědělci s obavou očekávali podzim a zimní, čím budou krmiti dobytek. Na mnohých místech bylo nutno vodu dovážeti. Polok v Brodkách byl vyschlý, jen u Borovin se udržovaly lůžky vody. Z rybníka v návsi bylo nutno vodu vyvážeti nakládali vzhledem k případu ohně. Teprve ke konci srpna kapřelo, půda se osvěžila a hospodáři kasovali příživky, jimiž potom na podzim mnoho píče nahradili.

Bramborů byla velká úroda. Za suchého, příznivého počasí byly skoro všechny vybrány do sv. Václava. Některé se podobaly řepě a dosáhly váhy až 1 kg 60 dkg. Nať se všeobecně sušila ke krmení dobytka.

Ovoce také brzy uleželo. Švestky ke konci srpna, ale bylo jich málo a malé, jablák za to značná úroda. V létě pro velké sucho nebylo v lesích žádných hub. Za to k podzimem objevilo se hodně hub, kolíště hříbů, že jich lidé košíčky přimášeli.

Na začátku září stouply ceny vepřů na 7 Kč za 1 kg živé váhy, ale po 14 dnech nastal zase pokles cen na 5 Kč.

Ke konci června, v červenci a začátkem srpna byla válcována novostavba silnice Krasiny - Broens - Svinné Dvůr. Štěk byl dovážěn k tomu ve Skuhrově, v Roudném, písek z Krasin a Lukavice.

Při tom byla uválcována obecní cesta u Koukolových a rozestří v návsi. Doovně štěrku a prachu natvářel. Dříve ještě byla nově upravena cesta po dolní návsi a částečně křížena kanalizací. Úpravou nové silnice splněno bylo dlouhé přání obyvatelstva po lepší spojení k nádraží a Solnici.



V letošním roce přestavěl Alojs Koukolo čp. 18 celé stavení, jen zůstala část staré světnice.

Václav Šrotek na Dělnicích vystavěl novou stodolu, Josef Drašnar, který se přiznal do hospodář. čp. 22, přistavěl část stodoly. Konečně Václav Nosek čp. 30 začal na podzim 1934 stavěti nové obytné a hospodářské stavení.

Místní školní rada opravovala o pravidelných školní budovu:

Všechna venkovní okna (21) byla zhotovena nová a zasklena o 1 dm dovnitř, aby byla více chráněna, zdivo opraveno a vně dvakrát natřeno, opraveny rovněž i uvnitř kachle, natřena světlá všechna i vnitřní okna a dveře a chodby. Obě třídy byly vymalovány. Opravená škola stála se chloubou obce a i kinci povšimnou si rádi pokroku obce.

Škola opravu vyžádala si nákladu 9.000 Kč.

V r. 1934 byl pořádán: hosičský ples u Šenfeldů, společný u Vyraavi, Karavel agrár. dorostu u Šenfeldů, věneček dorostu u Šenfeldů, dívčí věneček u Šenfeldů, poutní zábava u Vyraavi, občerstvení u Šenfeldů a posvícenská zábava po 2 dni u Šenfeldů.

Besídka se škol. dětmi k oslavě 84. narozenin p. ves. Masaryka byla konána dne 17. března 1934 na spolupráci hosičského sboru. Zastvo vystoupilo na jevišti, zapůjčením Dorostem republik. strany a přiměřeně vyzdobeném velitelu hosič. p. Tvozem. Dne 30. května u 500. výročí bitvy u Lipan byla kácením stromů školy snesena a po 9 hod. vešer zapálena velká hranice, aby lidem připomněla významné výročí.

Před velikonočními svátky byl v hostině u Vyraavi promítán zajímavý film: O výrobě uměl. hnojiv. V prosinci hostoval tu loutkář Šimk a 4 představitel.

Věřejné lidové knihovně přibýlo za r. 1934 svazků 15, takže na konci r. 1934 vykaruje naše knihovna celkem 310 svazků. Čtenářů bylo 35, půjčen. svaz. 322. Zdá se, jako by hospodářská píseň neblaze nasmakovala i do kulturních poměrů. Obyvatelstvo méně knih vypůjčuje a méně příspěvků odvádí proti letům minul. Vyhýbá se i veřejně přístupným přednáškám a jiným kulturním podnikům, takže činnost koleji Místní osvět. komise také ochabuje.

Kamenný atentát, jemuž dne 9. října 1934 padli za oběť jugoslávský král Alexander I. Spudolitel a franc. ministr zahr. Barthou, vzbudil ohlas přátelských citů k bratrskému národu srbs. i v naší vesničce. Po několik dní vlál se školní budovy smuteční prapor. Obyvatelstvo uvažovalo o důsledcích atentátu, o blízkosti války, a uklidnění v Ženevě bylo přijato jako vácný vánoční dar všemu vzdělanému světu.

Obilí se sklízne r. 1934 prodávali zemědělci podle Obilního monopolu "Československé obilní společnosti". Byly stanoveny pevné výkupní ceny obilí, ovšem odlišné dle jakosti a nakládací stanice:

Lokální ceny (výkupní, parita Praha)

|            |        |                             |                |
|------------|--------|-----------------------------|----------------|
| 19 pšenice | 162 Kč | a od 1. května do 1. června | přiráž. 180 Kč |
| " žito     | 125 "  | " " " "                     | " 150 "        |

V provincii byl prodáván 19 pšenice za 168 Kč

zde: 19 žito " 128 "

Dobrodiní pevných a vyšších cen přijímali mnozí zemědělci skepticky a nedůvěřivě s námitkami, že se toto opatření neudrží. Někteří toužili po střídkových cenách před žněmi, doufajíc ještě ve stoupnutí. Neschází hlasů, že se rolníkovi poroučí, že sbrácí volnost přihlašovací povinnosti svých zárobků atd. Přes to monopol se všírá, jeho dobrodiní pro zemědělce i konsumenty se uznává a volá se po monop. živociš.



Poměry zdravotnické byly celkem normální. Suché a teplé podnebí, hojnost slunce jistě blahodárně působilo na zdravotní poměry.

Starší nemocí byl stížen starosta obce pan František Pop, kolník na Věse, jenž onemocněl na začátku měsíce června závažným slepým střevem. Byl operován v okres. nemocnici v Rychnově n. K., ale komplikací při sudečnické činnosti jeho stav po 14 dnech byl skoro kritický a bez naděje na uzdravení. Jeho silná tělesná konstrukce, obětavá péče jeho manželky, která ho ve dne v noci ošetřovala, úsilí lékařů zachovály jeho život ku všeobecnému uspokojení obyvatelstva.

Do brocenské pouti byl líčen v nemocnici a od té doby je v domácímu ošetřování. Jeho stav se pomalu lepší, takže je naděje, že se opět ujme vedení obecního úřadu. Za nemoci byl zastupován námištěm Václavem Kulstějmem a častěji radním Jos. Svorem. Úřední agendu zatím vedl spr. školy Jar. Kariásek. Jelikož mezi dětmi v okolních obcích po celý rok řádily nakazlivé nemoci, hlavně kašle a spála, byly v měsíci říjnu kolejší školní děti a některé mladší očkované proti kašle. Přes to kašlem v listopadu onemocněla řádkyně Anna Popová z Brocené 1, která byla též očkovaná. Byla ponechána v domácímu ošetřování. Nemoc se dále nerozšířila.

Letošního roku narodily se v obci 3 děti: Josef Henciš, Olga Knapová z Věsky, Václav Nosek čp. 30.

Zemřely 2 osoby: Antonín Tišler, říd. uč. ve v. (kmin-ka vpředu) a brzy na to 23/7 jeho snacha Božena Tišlerová, chalup. v Brocené čp. 19, ve věku 41 r.

Suber kulosou. Její děti Božena a Jaroslava osirely a ujala se jich zatím Bohumila Václerová, dcera Ant. Tišlera. Chalup. čp. 19 nájal Frant. Čita, dělník, a pole Kar. Hylenka, Rud. Cvejn a Rud. Hlaváček.

Svatby toho roku byly 4+1. Oženil se František Lenfeld, hostinský, s Aničkou Andrujsovou z Krámu u Skalky. Marie Hánlová provdala se za Jos. Drašmara, Emilie Hánlová provdala se do Krošky a Milada Koriová do Hraštice. Kromě těchto oženil se ještě Karel Kovář, chalupník v Brocené čp. 29.

Ze kolejší obce se odstěhoval Jan Haul s manžel. Annou, kteří hospodářili v najmutí chalupě čp. 22, do Okuřova, kde koupili rovnost. Dále výměnkář Josef Kunc do Jěstetic, kde koupil chalupu. Do Brocené se přistěhoval Jos. Drašmar čp. 22. a manželé Čitovi, kteří nájali chalupu dle Tišlerových.

Na jaře přišel z vojny Rudolf Hlaváček a k vojsku byl odveden Josef Šule, který nastoupí vojenskou službu až na jaře 1935.

Teplé a slunné počasí se udrželo přes celý říjen a listopad. Prosinec byl mlhavý, ale teplý, úplně bez mrazů. Poprask sněhový na nepatrného množství byl v Dušičkách a po vánoč. svátcích 1 den na blátě.

Ještě na začátku prosince byla denní teplota přes 10° C, ke konci prosince 6° C.

A příroda, která jest tohoto roku velmi rozmarná, vykouklila druhé květy v pořádku podzimku na kaštaně u Durbačků, na mladých přešních u nové silnice; rozvily se druhé maliny v pasekách a rozkvétala poupata v zahradkách.

Jako by chtěla rozládit staré dávné tradice bílých osněžených vánoc s kolíčkami a mrskavými květy na oknech, všemocná příroda ponechává zelené pařezky, sytě zbarvené obilí, rozkvétlé kořičky a kvetoucí květiny v oknech i luhách přes vánoce až do konce roku. Poslední dny v roce jsou velmi deštivé, pinda je již místy rozbitina, cestly samá kaňka, a obyvatelstvo již s obavou očekává následky pomar. počasí.

Přírodní  
poměry.



Na začátku r. 1934 neměla obec Brocná žádných dluhů. Během r. 1934 učinila obec výpůjčku u Kámpelického v Brocně na 12.000 Kč na úhradu výkupu pozemků pro novou silnici Svinné Dvůr - Brocná - Kvasiny. V letech minulých bylo na zálohách za pozemky obcí vyplaceno 6.500 Kč, v roce 1934 doplaceno 13.000 Kč, takže celkový náklad za výkup pozemků byl 19.500 Kč. Obecní přírůstky na r. 1934 byly 200%, rovněž obecní dávky byly vybírány v té výši jako r. 1933. Dávka nápojová (z piva) vynesla od Leufeldů 1.000 Kč a od Týravů 390 Kč. V říjnu 1934 provedena byla revize obecního hospodářství a ičlu místní školní rady iřadníkům okres. úřadu v Rychnově n. K. Nebylo shledáno zřizováních návrhů, jen návrhu obce: zvésti řádný Inventář obec. majetku a opatřiti novou katastrální mapu, jelikož stará mapa již skutečně nevyhovuje novým potřebám obce.

V ičluh uřádně obce na r. 1934 se vykazuje:

|                                            |           |
|--------------------------------------------|-----------|
| <u>Aktiva:</u>                             |           |
| Pozemky, cenné papíry, kmen. vklady a jiné | 24.930,-  |
| Vklad běžný a aktiv. nedoplatky            | 7.072,45  |
| Hotovost pokladni řádného ičlu             | 310,23    |
| " " mimořádn. "                            | 194,50    |
| Vklad chudinského fondu                    | 1.157,45  |
| saldo                                      | 33.664,63 |

|                                       |           |
|---------------------------------------|-----------|
| <u>Pasiva:</u>                        |           |
| Žápnýčka u Kámpelického v Brocně      | 12.000,-  |
| Vklad chudinského fondu               | 1.157,45  |
| Slav čis. jmění 3/4 1933              | 28.713,88 |
| Ubytek " během r. 1934                | 8.206,70  |
| Slav čistého aktiva 31. prosince 1934 | 20.507,18 |
| saldo                                 | 33.664,63 |

Rok letošní je rokem jubilejním, neboť 7. března t. r. dožívá se 85 let svého života milovaný prezident náš J. G. Masaryk. Všechno obyvatelstvo se s ičtou sklání před porádnou životní dráhou ičtyhodného kme-la, jenž celý svůj život zasvětil práci a osvobození a rozkvětu vlasti. Ještě dobrou ukázkou v dnešních porádných poměrech hospodářských a politických, že naše občanstvo dovede se sejiti ve svornosti a shodě, jde-li o věc národa a vlasti. Oslava 85. naroč. pana pre-sidenta byla konána v předvečer 7. března s průvodem za hudby místní ke hranici za Víšku, kde o významu výročí promluvil velitel hasič. sboru Josef Svore. Oslava musela se však konati v menším rozsahu pro mrazivou vlnu a chřipku, která velmi řádila mezi školními dětmi a stihla mnoho dospělých.

Škola byla proto uzavřena od 4. března - 14. března. Dne 19. května a 26. května 1935 byly konány volby do sněmovny a okres. a zem. zastupitelstva. Předvolební agitační schůze od řádné politické strany nebyla konána, jelikož se zúčastnili volbních schůzí ve Svinně, Skalce, v Kvasinách a ve Skuhrově n. Běl. Průběh voleb byl zcela klidný. Volby byly konány odděleně v hostinci u Leufeldů, při čemž na volební budově vlála státní vlajka. Při volbě do poslanecké sněmovny dne 19. května bylo: oprávněných voličů: 160 (84 mužů, 76 žen). Volby se zúčastnilo 149 (75 mužů, 74 žen).

Odevzdáno bylo 147 platných hlasů, 2 listky prázdné. Obdržela strana:

|                    |           |                |           |
|--------------------|-----------|----------------|-----------|
| republikáns.       | 120 hlasů | řivnostens.    | 3 hlasy   |
| českosl. soc. dem. | 10 "      | nár. fašistic. | 3 "       |
| čsl. lidová        | 9 "       | sjednocení     | 1 "       |
| němce. sociál.     | 1 "       | ičluh          | 147 hlasů |

Jubilejní rok.  
85. výročí naroč.  
pres. J. G. Masaryka

Epidemie chřipky.

Poměry politické,  
volby.